

Motion till riksdagen 2025/26:194

av **Rashid Farivar m.fl. (SD)**

Avskaffande av malus i fordonsskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda avskaffande av malus i fordonsskatten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under den tidigare socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringen antogs förslaget *Ett bonus–malus-system för nya lätta fordon* (i enlighet med delbetänkande SOU 2016:33) av Sveriges riksdag inom rambeslutet för statens budget för år 2018. Systemet trädde i kraft den 1 juli 2018 och omfattade nya lätta fordon av fordonsår 2018 och senare, enligt vägtrafikskattelagen.

Systemet innebar att fordon med låga eller inga koldioxidutsläpp vid körning – främst elbilar – premierades med en klimatbonus på upp till 60 000 kronor. Samtidigt infördes en kraftigt förhöjd fordonsskatt (malus) för bensin- och dieseldrivna fordon under de tre första åren efter registrering.

Över tid har detta system lett till flera negativa konsekvenser, bland annat:

- **Bonusdelen gynnade främst välbärgade hushåll.** En oproportionerligt stor andel av bonusarna gick till dyra och lyxiga elbilar, vilket innebar att svenska skattemedel i praktiken subventionerade bilköp för höginkomsttagare i storstäder.
- **Systemet utnyttjades genom export.** Många bonusberättigade bilar exporterades i stor skala, särskilt till Norge, kort efter inköp. Detta ledde till att svenska skattepengar finansierade andra länders omställning av fordonsflottan.
- **Nybilsförsäljningen av bensin- och dieselfordon rasade.** Trots att dessa fordon i många fall uppfyllde de striktaste miljökraven någonsin, straffbeskattades de. Detta påverkade forskning och utveckling inom förbränningsmotortekniken, liksom fordonsindustrin och fordonsägarna, negativt.

- **Systemet blev snabbt ett underskottsprojekt.** Trots att det från början var tänkt att vara självfinansierande visade en granskning från 2020 att systemet gått med ett underskott på 674 miljoner kronor efter bara drygt två år.
- **En omvänd Robin Hood-effekt.** Systemet slog särskilt hårt mot låginkomsttagare, barnfamiljer och landsbygdsbor, som saknade ekonomiska muskler att köpa dyra elbilar och ofta saknar tillgång till laddinfrastruktur, till förmån för välbärgade höginkomsttagare i storstäder.
- **Småföretag och funktionsnedsatta drabbades.** Anpassade fordon med ramper, liftar och andra hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning omfattades också av malus-skatt, trots att elbilsalternativ i dessa segment ofta saknas eller är praktiskt oanvändbara.

Efter regeringsskiftet 2022 avskaffades klimatbonusen den 8 november samma år, vilket var ett välkommet steg. Malus-skatten kvarstod dock, vilket gjorde systemet ensidigt straffande och fortsatt ineffektivt. Konjunkturinstitutet, Riksrevisionen och flera riksdagspartier har därefter kritiserat systemet och föreslagit att det bör avskaffas helt.

Det är därför hög tid att även den återstående delen – malus i fordonsskatten – utreds med sikte på ett avskaffande. Omvärldsekonomin, den globala geopolitiken och opinionen i västvärlden kring elbilar har förändrats dramatiskt sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina i början av 2022 samt president Donald Trumps tillträde som USA:s 47:e president i början av 2025. Politiken bör återspegla detta i praktiken, särskilt på områden där regelverk riskerar att bli teknikfientliga och slå mot vanligt folk.

Rashid Farivar (SD)

Thomas Morell (SD)

Patrik Jönsson (SD)